

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

18. De excommunicationibus in Bulla Cœnæ reseruatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

cellentissimus. etiamsi cōmunicet cum eo in sacramentorum susceptione, ea ei conferendo: vnde fit, vt minor etiam propter veniale peccatum contrahatur aliquando: nam, vt supra diximus, non semper est mortale peccatum communicare cum excommunicato: nam in humanis communicare, est veniale, nisi adsit contemptus, vel sit excommunicatus de participantibus: & tamen minor etiam in eo casu contrahitur, in quo est veniale.

Eius absolutio potest fieri, etiam à quocumque sacerdote, habente facultatem absoluendi prædictum excommunicatum à mortali, vt habetur cap. nuper. de sent. excomm. Immo, si excommunicatus non haberet nisi veniale, posset absolui à quocumque simplici sacerdote, vt habet D. Nauarr. cap. 27. in sum. num. 39. talis enim sacerdos respectu venialis est proprius Confessarius.

*De excommunicationibus in Bulla Cœna
reseruatis.*

C A P V T XVIII.

Postquam ea pertractauimus, quæ de excommunicatione in generali scitu necessaria duximus, ad casus particulares, quibus excommunicationes à iure contrahuntur, descendere oportet: est enim necessarium, Confessarium hos non ignorare. At quia excommunicationes in duplici differentia reperiuntur, quædam sunt, quarum absolutio summo Pontifici reservatur: quædam, quarum absolutio aut nemini, aut Episcopo reservatur: priori loco duximus exponendas eas quæ Papæ reservatam absolutionem habent: quamuis autem inter has, quædam sint antiquiores, quædam minus antiquæ: & inter has sint quæ communiter vocantur in Cœna Domini, tamen quia harum absolutio difficilius à Sede Apostolica cōceditur, & quia hæ singulis annis, solemnitare magna à Romano Pontifice, coram toto populo fulminantur, initium faciemus ab ipsis, exponentes Bullam Cœnæ, editam à Sanctissimo Domino Sixto Quinto, Anno millesimo quingentesimo octuagesimo sexto: antequam autem ad eius expositionem accedamus, oportet prænotare tria.

Primo, Bullam hæc appellari processus generales, quasi sententias quasdam contra personas quascumque delinquentes,

& con-

& contrauenientes mandatis Romani Pontificis contenti, in eis; Romanus enim Pōtifex animaduertens vnionem fidelium cum capite Christo, & secum eius Vicario maxime esse necessariam, ad Religionis puritatem retinendam, specialia quædam, quæ huic vnioni obstare posse videbantur, sententia particulari prohibuit. & licet quædam ex eis antiquo iure prohibita essent, etiam sub excommunicatione reseruata Romano Pontifici; quædam verò excommunicatione non reseruata; quædam autem nullam censuram haberent annexam; voluit tamē hæc omnia hominis sententia multo magis, quā antequam erāt, inhibere, & à fidelibus prorsus auertere, vt acerbior pena à peccatis huiusmodi perpetrandis amplius deterreret. Atque hæc est materia, & finis horum processuum. Olim autem ter in anno publicabantur solemniter à Romanis Pontificibus, vt habetur in Cæremoniali vetusto manu scripto in Bibliotheca Varicana, & refert Gloss. in Clem. i. tit. solennes. de iud. pura in die Iouis Sancti, in die Ascensionis, & in die dedicationis basilicæ Petri, & Pauli. Modò tamen à multis annis semel in anno publicantur, nempe in die Iouis Sancti; ob id communiter processus hi vocantur Bulla in Cæna Domini.

Secundò adnotandum est, processus hos antiquos esse, & Romanos Pontifices à multis annis solitos fuisse eos publicare: nam in Vaticana Bibliotheca reperiuntur processus Gregorij vndecimi, qui vixit anno Domini millesimo trecentesimo septuagesimo, nec creditur primus, q. hos publicauit: licet aut, quando inceperint, ignoretur, hoc tamen certum est, Romanos Pontifices mutasse, aut minuendo, aut augendo; in illis enim processibus Gregorij, hæc tantum excommunicationis fulminatæ reperiuntur; contra Hæreticos, piratas, imponentes noua pedagia, deferentes prohibita ad infideles, falsarios litterarum Apostolicarum; mutilantes personas ad Sedem Apostolicam venientes, & recurrentes ad eandem curiam super eorum causas; capientes Romipetas; & occupantes terras Ecclesiæ. At nunc multo plura personarum genera comprehensa sunt sub posterioribus processibus, & sub presentibus maxime, de quibus nunc tractamus.

Tertiò adnotandum est, excommunicationes contentas in huiusmodi processibus, esse ab homine, vt bene notarunt Doct. Sotus. 4. d. 22. q. 2. art. 3. & Nauar. cap. 27. summa, num. 54. Habent tamen vim iuris non solum in eo, quod generaliter fulminantur, sed etiam in eo, quod durat efficacia eorum, etiã